INDEX CAPITUM.

CAPUT XXXIII.

Cui acquirant religiosi, à potestate, vel à religione ejecti, sive transierint ad aliam religionem, seu ad aliud beneficium ecclesiasticum, sive non, 392

CAPUT XXXIV.

Cui acquirant conversi, & oblati, ac fratre Xenodochii Joannis de Deo, ac verè professi, dolo tamen Abbatis ad profitendum inducti, 395

Finis Indicis Capitum.

LIBER QUINTUS
DE VOTO SOLEMNI
IN COMMUNI,
ET DE SOLEMNI CASTITATIS.

CAPUT PRIMUM.

In quo solemnitas voti consistat: & qualiter à simplici differat; & quo jure matrimonium subsequens dirimat: & utrum ex his ad veræ religionis essentiam desideretur.

SUMMARIUM.

Quot quæstiones disputandæ sint, n. 1.

An stando in jure naturali differant votum simplex, & solemne, & differant specie: & in quo utriusque essentia consistat: & quo jure per solemne dirimatur matrimonium sequens? Referuntur variæ sententiæ? a n. 2. usque ad 5.

Explicatur sententia Auctoris circa hæc: & an eodem modo obliget utrumque, ac votum solemne sit ens per accidens? a n. 6. usque ad 9.

An solemne paupertatis votum reddat jure naturæ voventem incapacem dominii acquirendi, & illius transferendi? eodem n. 9.

Post n. 9. invenies alia summaria.

1 Actenus de voti simplicis obligatione egimus: jam de voto solemni agendum est. Et primò quidem in genere: deinde autem de singulis solemnibus obedientiæ, paupertatis, & castitatis votis agemus. Triplex ergo quæstio in hoc capite disputanda est. Prima, an sit aliquod discrimen stando in solo jure naturæ inter votum solemne, & simplex: & quo jure per solemne dirimatur matrimonium subsequens? Secunda, esto totum discrimen sit ex jure ecclesiastico, in quo illud consistat? Ultima, an ad veram religionis essentiam professio solemnis desideretur?

3 Quæstio prima. An secluso jure ecclesiastico, & stando in solo jure naturæ, sit aliquid discriminis inter votum simplex, & solemne: an potiùs tota voti solemnis ratio, & differentia a simplici sit ex ipso jure ecclesiastico: & quo jure per votum solemne dirimatur matrimonium subsequens? Triplex est sententia. Prima ait; essentiam voti solemnis consistere in quadam benedictione. Hanc retulimus, & impugnavimus *lib. 7. de matrimonio, disput. 25. num. 1.*

3 Secunda sententia sustinet, essentiam voti solemnis consistere in actuali dominii sui ipsius traditione in manus Dei, ac Prælatorum vices Dei gerentium, ipsiusque nomine eam acceptantium: ac proinde differe essentialiter, & ipso jure naturæ attento, à voto simplici; quod in hoc aut nulla sit traditio: aut quando promittitur aliquid, quod in futurum tempus confertur, ut est votum ingressus religionis: aut si sit traditio, ut contingit in simplici castitatis voto, est imperfecta, nec domino sui corporis voventem spolians, sed licito usu solo. At in voto religionis solemni est perfectissima traditio à superioribus nomine Dei acceptata, abdicans omne vouentis dominium, & transferens illud perfectè in Deum, & superiores nomine Dei acceptantes: ita ut Deus sit jam dominus ejus, non tantùm tamquam causa universalis, quale cæterarum rerum dominium habet, sed comparet speciale hujus personæ dominium, quod ipsa antea habebat in seipsam tamquam peculiaris persona, ac suorum actuum domina: ac proinde reddatur incapax per se, & ex natura rei transferendi in alterum sui dominium. Quare sicut ipso naturæ jure differunt sponsalia, & matrimonium, quod illa sint futurarum nuptiarum promissio, nec dominium sui corporis à sponsis auferant; hoc autem perfectissima traditio, privans omninò corporis dominio conjuges ipsos: sic naturæ jure eadem differentia est inter votum simplex, & solemne. Quamobrem juxta hanc sententiam, sicut matrimonii essentia perfectè, & integrè, jure ipso naturali consistit in corporis traditione, per alterum conjugem acceptata: solemnitates autem, quas Ecclesia postulat, ut valida sit ea traditio, sunt ex jure ecclesiastico, & conditiones, sine quibus non matrimonii essentia consisteret; ut celebrari coram parocho, & testibus, in tali ætate, &c. Ita voti solemnis professionis essentia est integra, & perfecta ex ipso naturæ jure, consistens in prædicta traditione: circumstantiæ autem ab Ecclesia præceptæ ad illius traditionis valorem, sunt accidentales, & conditiones sine quibus non; sicut professionem emitti in religione approbata, in ætate determinata, transacto nouitiatus anno, &c. Et sic explicat hac sententia decretum Bonifacii VIII. *c. unico, de voto, in 6.* dicentis solemnitatem voti esse ex Ecclesiæ constitutione, ut intelligatur de solemnitate extrinseca, & accidentali. Auctores hujus sententiæ, & ejus fundamenta retulimus *l. 7. de matrim. disput. 25. à n. 7. usque ad 20.*

4 Hinc deducit hæc sententia, non tanti vinculi esse ex ipsa rei natura votum simplex, quanti est solemne, & utrumque specie differre. Cujus rationem, & auctores retulimus *ead. disput. 25. n. 18. & 19.*

5 Secundò, deducit hæc sententia, solemne professionis votum ex vi sua, ac jure naturali, atque secluso quocumque ecclesiastico, vim sortiri matrimonii postea initi cassandi. Sicut matrimonium reddit ipso juræ naturæ irritum quodcumque aliud matrimonium initum ipso stante. Putatque hæc sententia hoc modo intelligendum decretum Syricii Pontificis *epistola 1. c. 6.* quod refertur *c. si quis sacro, in n. 27. q. 1.* dicentis, contrahentes matrimonium post solemne religionis votum, separandos esse verbo Domini, & auctoritate canonica. Et decretum Tridentini *sess. 24. de matrim. can. 9.* anathematizat dicentes matrimonium in sacris ordinibus constituti, aut professi, valere non obstante constitutione ecclesiastica, & voto. Ubi lex ecclesiastica refertur ad ordines, votum autem ad professionem, quasi ex vi hujus voti matrimonium postea initum dirimatur. Auctores hujus sententiæ, ejusque fundamenta retulimus *lib. 7. de matrimonio disputat. 26. num. 4. ubi num. 3.* retulimus aliam dicentem, id habere ex solo jure diuino positiuo. Et quamuis hi Doctores non agant de solemni paupertatis voto: at juxta suam sententiam debent consequenter dicere, jure naturali reddi per illud vouentem incapacem dominii acquirendi, ac illud in alterum transferendi.

6 At sententia, quam verissimam puto, ait, solemne pro-

professionis votum, & simplex non differre per se, & essentialiter, ex utriusque voti natura, sed solum accidentaliter, & extrinsecè, ex sola Ecclesiæ constitutione: ac proinde totam voti solemnitatem esse solius juris ecclesiastici, quamvis ipsa voti obligatio erga Deum sit juris divini naturalis, cujus est etiam obligatio voti simplicis. Cujus sententiæ auctores, & fundamenta retulimus *lib. 7. de matr. disp. 25. n. 2.* & post ibi scripta defendunt latissimè, & eruditissimè, è nostra Societate *Patres Petrus Ribadeneira in libro de instituto Societatis Jesu, toto c. 15. & Gabriel Vasquez 1. 2. q. 96. art. 4. disput. 165. & toto c. 2.* & multis sequentibus, & specialiter *c. 7. & 8.* Nunc autem amplius id probabimus aliquibus rationibus, aut magis explicando aliquas, quas ibi adximus. Probatur ergo primò, ex decreto Bonifacii VIII. *c. unico, de voto in 6.* ubi Episcopo Ritenensi interroganti: quod votum debeat dici solemne, ad matrimonium subsequens irritum reddendum, ait solemnitatem voti ex sola Ecclesiæ institutione inventam esse. Nec valeat solutio contrariæ sententiæ dicentis id intelligi de sola solemnitate accidentali. Quippe ex hac ratione colligit ibi Pontifex, duplex solum esse votum solemne, cum effectum producens quasi dicat, quia tota voti solemnitas est ex Ecclesiæ constitutione, & ipsa duplex solùm votum ut sollenne, & matrimonium dirimens admittit: ideo duplex solo est huiusmodi votum. Quæ ratio omninò corrueret: intellectò textu de sola accidentali solemnitate. Nec enim ex accidentalibus res definienda est. Insuper Pontifex ibi constituit discrimen inter vinculum matrimonii, & voti solemnis ut sic, quod illud ex Dei institutione, hoc autem ex sola Ecclesiæ constitutione sit. Non ergo loquitur de sola accidentali solemnitate: hæc enim tam in voto, quàm in matrimonio est ex Ecclesiæ solius constitutione; & sic nil discriminis esset: Vult Ergo totam voti solemnitatem esse ex Ecclesiæ instituto. Præterea, quia novissimè *Greg. XIII. in sua Extravag. ascendente*, referens errorem eorum, qui hac nostra tempestate dixere, emittentes simplicia biennii vota in Societate Jesu, non esse verè, & propriè religiosos, rationem erroris eorum reddit, quod non considerarint solemnitatem voti sola Ecclesiæ constitutione inventam esse, juxta prædictum Bonifacii VIII. decretum. At non licebat Pontificem id, quod luce meridiana clarius est nempè, eos omnes patronos contrariæ sententiæ eum textum explicuisse de solemnitate accidentali. Ergo decretum utramque de essentiali solemnitate est necessario accipiendum. Atque alias etiam modis vim hujus decreti ponderat *Vasquez ead. disp. 165. c. 2. a n. 14. usque ad 18.* Secundò, probatur, quia etsi in solemnibus paupertatis, & castitatis votis possit inveniri ea dominii translatio, & inhabilitas ad matrimonium, & ad acquirendum, transferendumque rei alicujus dominium: at in reliquis æquè solemnibus votis id nequit reperiri; ut in voto obedientiæ, manet enim adhuc dominium voluntatis in professo, ad multa validè facienda, etiam contra superioris præscriptum. Ut jussus ne absque licentia voveat, aut ne sacra pro aliis faciat, efficiet validè utrumque, &c. Et votum vitæ quadragesimalis fratrum Minimorum est solemne, ut eorum traditio habet: & constat ex ejus forma, quod æquè, ac simul cum aliis tribus solemnibus emittitur. Et docent esse solemne *Palacios q. d. 38. disput. 2. fol. 858. col. 2. vers. verum horum discriminum. Azor. lib. 12. inst. mor. c. 6. q. 9.* cùm tamen in ipso dari nequeat ea traditio privans dominio, & facultate contrahendi validè faciendi. Tertiò quia secluso omni jure humano irritanti impossibilis est traditio quacumque solemnitate, aut firmitate facta, quæ inhabilem contrahentem reddat ad matrimonium, dempto alio matrimonio nondum dissoluto. Nam servitus, quæ maxima, omnium traditionum est, qua servus traditur in jus, & dominium sui domini, non impedit matrimonium futurum: & quamvis ea lege, & stipulatione speciali se traderet quispiam in servum, & totale suæ personæ dominium, ut nec validè posset ad nuptias transire, idque juraret, ac quacumque firmitate muniret, posset quidem inde coniurgere, ut illicitè matrimonium iniret, ac esse irritum fieri non posset, nisi juris humani irritare potentis auctoritas accedat. Neque ad alios actus legitimos, & comparandum rei dominium potest quispiam sola propria auctoritate, quantumvis juramento, & quibusvis pactis sub quibuvis clausulis firmetur, se inhabilem efficere; nisi juris humani auctoritate inhabilis reddatur, ut constat in servo, cujus maxima est traditio, & tamen proprium possidere potest ex domini pacto cum ipso inito. Ex quo pacto etsi non civilem, obligationem tamen naturalem consurgeret probavimus *lib. 7. de matrim. disput. 24. duobus ultimis numeris*. Et quamvis secluso jure humano irritante omnium bonorum donationem, posset dari casus, quo non directè, sed indirectè redderet se quispiam inhabilem ad acquirendum bonorum dominium, vel transferendum in alium; ut si donaret omnia bona præsentia, & futura, & omnia jura, & actiones: at oporteret ad id accedere acceptationem ejus cujus interest, & ex ipsius voluntate cessaret inhabilitas illa. Sed per solemne paupertatis votum non fit ea donatio, cum in monasterium non transferantur jure ipso naturali ea bona, & actiones, sed solo jure humano, & hoc tantùm quando monasterium est successionis capax. Atque quando monasterium est succedendi incapax, devoluntur ea bona ad hæredes professi: illi autem non acceptarent, neque acceptant, quando ille religiosus in eo profitetur, nec Prælatus religionis nomine ipsorum, utpotè qui non habet potestatem acceptandi ab ipsis. Nec ex monasterii, & hæredum consensu, esset professus ille incapax dominii. Atque ita totalis inhabilitas, qualis in solemni paupertatis voto reperitur ad acquirendum dominium, illudve transferendum, excogitari nequit ex propria alicujus voluntate consurgens, nisi auctoritas Ecclesiæ illam inhabilitatem voto illi annectens, accederet. Adde saltem respectu matrimonij, nec eum modum excogitari posse, dempto alterius matrimonii adhuc durantis vinculo. Quorum omnium ea est ratio, quia voluntas cujusvis privatæ personæ seclusa donatione potest validè revocari ab eadem persona, per aliam contrariam voluntatem, qua revocata cessat inhabilitas ex priori voluntate consurgens. Siquidem existente contrahendi voluntate contractu naturali jure permisso, nec irrito per jus positivum, nil deesse videtur ut contractus firmus sit, quantumvis contraria voluntas antecesserit. Non ergo potest ratio voti solemnis consistere in traditione reddente inhabilem professum ad actus legitimos, sed ea inhabilitas in ipso reperta erit ex mero jure ecclesiastico. Tandem, quia attento jure antiquiori, est satis probabile professos habuisse in aliquo casu bonorum dominium; ut latè probant *Pater Petrus Ribadeneira eod. tract. institut. Societatis Jesus c. 18. & Gabriel Vasquez ea disput. 166. c. 6. a n. 50. Azor. lib. 12. instit. moral. c. 6. q. 4.* Non ergo id solemne votum constitit in ea inhabilitate ex jure naturali consurgente; sed ea inhabilitas, & solemnitas sunt ex solo jure ecclesiastico.

7 Hinc deducitur primò contra primum corollarium contrariæ sententiæ relatum *n. 4.* votum solemne & simplex esse prorsus ejusdem speciei, & sola extrinseca accidentali differentia inter se distare: quod solemne muniatur ea solemnitate ab Ecclesia instituta; illa autem simplex careat. Quare ex hac parte distant tamquam privativum, & positivum, ut benè ait *Medina lib. 4. de sacrorum hominum continentia, controv. 7. c. 38. §. hinc jam solemne.* Et ita utrumque per se, & suaptè natura æqualis est vinculi, & tantùm per accidens magis obligat solemne ex Ecclesiæ institutione. Atque hoc est quod dixit Cœlestinus Pontifex *c. rursus, qui cleric. vel vov.* votum simplex non minus obligare apud Deum, quàm solemne. Doctores hujus sententiæ retulimus *lib. 7. de matrim. disp. 25. n. 5. & 6.* Et quamvis *Azor.* ibi allegatus hoc temperet, quando est votum simplex, quo aliquid de præsenti Deo promittitur, secus quando est votum alicujus rei in futurum Deo præstandæ, hoc enim ait specie differre a simplici, & per se, ac suapte natura majus vinculum esse: at meliùs reliqui Auctores ibi allegati dicunt absolutè, & indistinctè votum simplex, & solemne esse ejusdem speciei. Tum, quia in quolibet voto simplici est etiam traditio, cùm per illud voluntatis libertas statim Deo tradatur, ac mancipetur, alligeturque ad illud obsequium in posterum ipsi præstandum. Et proinde non differunt nisi sicut traditio perfectior, & minus perfecta, quæ specie non variant. Tum, etiam, quia traditio voventis, & acceptatio Prælatorum inventa in voto solemni, & ad id requisita, sunt accidentaria voti differentia, & solo jure ecclesiastico petita ut optimè ait *Vasquez 1. 2. qu. 96. art. 4. disp. 165. c. 7. n. 73.* & ita non constituunt specificam, & substantialem voti differentiam.

8 Secundò, deducitur votum solemne esse totum quoddam per accidens, sicut corpus album: componitur enim ex voti substantia, & qualitate extrinseca, quæ est solemnitas, ut benè ait *Medina eodem c. 38. §. sed neque illa ipsa est.*

9 Ultimò, deducitur contra corollarium contrariæ sententiæ *num. 5.* relatum, per solemne professionis votum non dirimi ex natura rei, sed solo jure ecclesiastico matrimonium sequens. Quod latissimè probavimus hujus sententiæ Auctores referentes *lib. 7. de matrim. disp. 26. n. 2.* & probant rationes adductæ *num. 6.* Quod idem post ibi scripta sustinent latissimè probantes è nostra Societate *Patres Petrus Ribadeneira in lib. de instituto Societatis Jesu c. 18. §. pero para responder. & Gabriel Vasquez 1. 2. q. 96. art. 4. disp. 165. toto c. 6. & 7.* Atque idem prorsus dicendum est de solemni paupertatis voto; id enim solo jure ecclesiastico reddit professum inhabilem ad acquirendum rei alicujus dominium, & ad illud in alium transferendum. Quia ædem rationes utrumque probant, & docent late probantes idem *Patres Ribadeneira, & Vasquez ibidem, Azor. lib. 12. instit. moral. c. 6. q. 4.* Nec obstant duo decreta in contrariam adducta *num. 5.* Non prius, quia Syricius Pontifex per illa verba (*verbo Domini*) tantùm intendit significare, Ministros Ecclesiæ habere auctoritatem a Christo separandi malè conjunctos matrimonio: & eamdem quoque auctoritatem habere ab Ecclesia. Adde, supposito decreto Ecclesiæ irritantis ea matrimonia, non tantum esse contra jus ecclesiasticum, sed etiam contra divinum naturale, illos permanere conjunctos, cùm tunc sit copula fornicaria. Et ideo rectè dicitur eos utroqui jure separandos. Nec obstat etiam posterius Tridentini decretum, quod ideo duplicem illum irritum reddendi matrimonium modum conjunxerit: quia solùm contra hæreticos decidere intendebat, matrimonia clerici, in sacris constituti, & professi esse irrita; sive id sit ex vi voti, sive ex Ecclesiæ constitutione. Qua in re nil decidere voluit, sed opinionibus subjectum reliquit.

SUM-

SUMMARIUM.

In quo consistat voti solemnitas jure ecclesiastico? Referunt duæ opiniones n. 10. & 11. & explicatur eo num. 11. qualiter dimissus à Societate JESU post simplicia biennii vota, maneat à votis liber, an id sit per dispensationem? ibid.
Proponuntur argumenta contra secundam sententiam num. 12.
Explicatur sententia Auctoris, & solvuntur argumenta n. 13.
Et ibi, cur vota in Societate JESU à professis post emissa sint simplicia, & ipsis ejectis an cessent?
Post n. 13. invenies omnia summaria quæ desiderantur.

10 Quæstio secunda Dato solemnitatem voti esse ex solo jure ecclesiastico, in quonam solemnitas hæc voti consistat, quæ à simplici differt? Doctores nobiscum tradentes votum solemne, & simplex solo jure ecclesiastico differre, & solemnitatem voti esse ex sola Ecclesiæ constitutione, dicunt communiter hanc solemnitatem in eo consistere, in eoque solemne votum è simplici distare, quod per illud jure ecclesiastico matrimonium subsequens dirimatur, non autem per hoc *c. unico, de voto, in 6.* At in hoc non consistere colligitur clarè ex eo textu, ubi tamquam effectus voti solemnis assignatur, per illud dirimi subsequens matrimonium: ac proinde, supponit jam votum solemne constitutum. Præterea quia votum castitatis emissum in Societate JESU post biennium novitiatus est simplex: & tamen per illud jure non ecclesiastico dirimitur subsequens matrimonium; sicut utrumque constat ex Extravag. *ascendente Gregorii XIII.* Item votum paupertatis coadjutorum formatorum Societatis JESU est simplex, & tamen semper reddidit eos incapaces dominii acquirendi, ac in alium transferendi; sicut utrumque constat ex eadem Extravagante, ex constitutionibus ejusdem Societatis a Sede Apostolica approbatis, *in 6. p. c. 2. §. 12. & c. 4. examinis §. 5.* Tandem, quia id soli castitatis voto competit, cùm tamen alia similiter solemnia sint.

11 Alii dicunt de solemnitate voti eodem modo philosophandum esse, ac de aliis contractibus, ac testamentis, quæ in jure solemnia dicuntur. Sicut enim cæteris contractibus, ac testamentis accidentalis est solemnitas, & solo jure humano inventa: ita & in voto contingit, ut satis probavimus *num. 6.* Sicut ergo cæteri contractus solemnes dicuntur, quando solemnitatem jure petitam habent, & ut tales in jure recipiuntur; atque tunc testamentum dicitur solemne, quando est cum tabellione, & certo testium numero, & aliis conditionibus jure requisitis confectum, & in eo solùm solemnitas sita est: ita votum dicitur solemne, quod ut tale acceptatur ab Ecclesia, emittiturque cum cæremoniis, & solemnitatibus ab ipsa præscriptis. Quare Greg. XIII. in Extravag. *ascendente*, & constitutiones Societatis JESU, *in 5. p. c. 4. in commento, lit. A* eam rationem reddunt, cur vota coadiutorum formatorum nostræ Societatis non sint solemnia, eo quod ex Sedis Apostolicæ præscripto, & ex intentione emittentis, & acceptantis, nec emittuntur ut solemnia, nec ut talia acceptantur. Et ita docent ex nostra Societate *Patres Ribadeneira de instituto Societatis JESU c. 17. in solutione ad 5. & c. 19. ad in fine Vasquez 1. 2. q. 96. art. 4. disp. 165. c. 8. num. 93. Azor. lib. 12. instit. moralium c. 6. q. 2. in fine.* Quod si iterum roges, quæ sint eæ cæremoniæ ab Ecclesia petitæ in quibus ea voti solemnitas sita est, & quibus à simplici differt: respondent iidem *Ribadeneira eo c. 17. ad 5. & c. 19. ad in fine Vasquez eo c. 8. num. 83. usque ad 92.* eas esse, ut vota emittantur sub certa regula à Sede Apostolica approbata, juxta ritum substantialem in eadem regula præscriptum, cum traditione, & acceptatione ex utraque parte perpetuis: & via ordinaria indissolubilibus. Et ob hanc rationem dicunt vota biennii, & coadiutorum formatorum emissa in Societate JESU, esse simplicia, nec acceptari ut solemnia. Quia etsi emittantur sub regula per Sedem Apostolicam approbata, & cum cæremoniis in ipsa præscriptis, & sint ex parte voventis perpetua, non acceptantur ut perpetua ex parte Societatis. Quippe ejus intentio est, juxta constitutiones à Sede Apostolica approbatas, ut tamdiu maneant vouentes ligati votis, quamdiu Generalis Præpositus ejusdem Societatis eos duxerit in illa retinendos. Quare Generali eos expellente, liberi manent à votis, ut dicitur in dicta *Extrav. ascendente*, & in nostris constitutionibus *p. 5. c. 4. in commento, litera B.* Atque (ut optimè ajunt *Vasquez eo c. 8. num. 76. & Valentiæ 2. 2. disput. 6. q. 6 puncto 7. columna 11. vers. & hoc modo* Generalis eos expellens non dicitur eorum vota relaxare, aut in eis dispensare: sed tollit conditionem, quia sublata vota extinguntur deficiente conditione. Quod adeò verum est, ut etsi Generalis expellens vellet eos manere votis ligatos, non posset id efficere: nam deficit conditio ut obligent, nempè, quamdiu Societas eos retinuerit; Et ideo omnes illi dum hæc vouent, addunt juxta modum in nostris constitutionibus expressum: qui est (ut dicitur in illis *p. 5. c. 4. litera B. in commento*) ut non sint perpetua ex parte admittentis, sed quamdiu Generalis eos non expulerit. Quid autem, quando non vouent secundum formam Societatis, dicemus *n. 30. in fine.*

12 Sed hic dicendi modus videtur ex multis improbari. Primò, quod ad libitum videatur dici, in ea perpetuitate ex parte utriusque solemnitatem consistere: utpote quod nulla ratione nititur, & nulla juris canonici decisione; cùm tamen tamquam solo jure ecclesiastico statutum deberet alicubi à jure definiri. Secundò, quia ea perpetuitas non desideratur in aliis contractibus solemnibus. Quippe omnes illi præter matrimonium possunt mutuo consensu dissolui: & testamentum solemne solo testantis consensu. Nil ergo ea ad solemnitatem confert. Tertiò, quia non minus ad statum constituendum desideratur perpetuitas: id enim *status* nomen præ se fert. At huic voto statuendo satis est perpetua obligatio ex parte solius vouentis (ut statim probabimus). Eadem ergo voti solemnitati sufficiet. Quartò, quia etsi certum sit, professum expulsum à religione in perpetuum, teneri ad votum castitatis; valde tamen dubium est, an teneatur ad obedientiam, & paupertatem (ut videbimus *l. 6. in tractatu de voto obedientiæ*. Et certum videtur, professum in ordine Minorum sic expulsum, non teneri ad solemne quadragesimalis vitæ votum: nec professum in Societate JESU, ad solemne specialis obedientiæ circa missiones Pontifici factum votum. Ea enim habent tacitam conditionem, dum professus ille in Societate, vel in ea Minimorum religione permanserit. Et saltem est certum, eos non teneri, ubi transeunt ad strictiorem religionem, & in ea profitentur: vel quando perpetuò à sua expulsi profitentur in laxiori. Non ergo solemnitati voti obstat, ea non esse omnino perpetua. Quintò, quia juxta veriorem sententiam *c. sequenti* explicandam potest omne votum solemne cessare per Pontificiam dispensationem: ac proinde nullum est omninò perpetuum Sexto, quia non minus est omninò perpetuum votum absolutum, simplexque castitatis. Et vota bienii, & coadjutorum formatorum in Societatem JESU emissa, forent ex se perpetua, nec desinunt esse talia, eo quod simplicia sint, sed quia conditionem adjunctam habent, quæ cessare potest. Et voto solemni sub eadem conditione emisso deficiet quoque perpetuitas deficiente conditione. Tandem, quia vota illa, quæ professi Societatis JESU post solemnem professionem emittunt, sunt simplicia ut dicitur in *Extravag. ascendente Greg. XIII.* & in nostris constitutionibus *p. 10. §. 6. in commento, litera A; in fine*) At sunt perpetua, cùm nulla conditione afficiuntur, sed absolutè emittuntur in religione approbata, & juxta ejus ritum. Et confirmatur, quia votum solemne jure naturæ habet perpetuò obligare. Si ergo in hoc solemnitas consistit, ea erit ex jure naturæ. Si ergo in hoc solemnitas consistit, ea erit ex jure naturæ.

13 Sed his non obstantibus, sustinenda est sententia *n. 11.* relata, tamquam verissima, quod constabit ex solutione objectorum in contrarium. Ad 1. respondetur, eam differentiam inniti maximè rationi, quæ colligitur ex D. Thom. 4. *d. 38. q. 1. art. 2. quæstiuncula 2. corpore, & quæstiuncula 3. corpore*, ubi ait, in voto solemni esse completè vim obligandi, cujus obligatio in nullo casu dissolui potest, & inde dici solemne, quod completam obligandi vim habeat. Ratio ergo ex hoc colligitur sic. Cùm enim solemnitas sit ultimum voti complementum, & quasi ipsius obligationem perficiens, & corroborans, ut in cæteris contractibus accidit, ac de voti natura sit obligare; rationi conforme est, ut id votum tamquam solemne acceptetur ab Ecclesia, taleque judicetur, quod undequaque, perpetuò, & immobiliter, via ordinaria obligat, concurrentibus aliis requisitis: & quamuis non sit textus hoc decidens, sufficit ipsa Ecclesiæ traditio, quæ numquam hactenus nomen voti solemnis tribuit nisi voto utraque ex parte perpetuo. Idque etiam colligitur ex *c. unico, de voto, in 6.* dum deciditur duplex solum esse votum solemne, nempè, quod emittitur in professione religionis approbatæ, & in susceptione sacri ordinis Utrumque enim constat statum ita perpetuum, & immobilem, ut nullo pacto via ordinaria dissolui possit, constituere. Ad 2. fateor, eam perpetuitatem non reperiri in aliis contractibus solemnibus. Cùm enim solemnitas hæc sit de solo jure positiuo, ea erit in unaquaquere, quam jus ipsum præscribit. At in cæteris hanc perpetuitatem non præscripsit, sed in solo voto. Verùm cum ex Ecclesiæ potestate res hæc omninò pendeat, posset quoq; statuere, ut absque ea perpetuitate votum esset solemne. Ad 3. dico, minorem perpetuitatem sufficere ad statum costituendum, cum constet plerosque status perpetuitatem ex parte utriusque non petere (ut *num. 26.* probabimus) At votum solemne eam ex parte utriusque petit ex Ecclesiæ statuto. Ad 4. dico, id mediam, quo ea vota solemnia cessant per totalem expulsionem, & per professionem in alia laxiori religione, esse valde extraordinarium; cùm petat expulsionem, quæ in professis difficillima est, causasque urgentissimas exigit. Nec votri perpetuitatè obstat, posse medio valde extraordinario ejus obligationem cessare. Si autem professio fiat in strictiori religione, ad quam si professus jure permittente transire potest, non obstat etiam ejus perpetuitati; cùm nulla ejus vis possit majus hoc bonum impedire. Nec tunc dicitur propriè obligatio voti cessare, sed in melius commutari. Tandem, si fit per solam perpetuam à religione expulsionem, in nulla alia profitendo; nulla vota solemnia extinguuntur, sed aliquorum, abligatio ut religioni annexa suspenditur, dum extra religionem professus ille est. Cujus signum est, si correctus admitteretur iterum, obligarieum prioribus votis, nec noua professione indigere. Quod non contingit in simplicibus biennii, aut coadiutorum formatorum Societatis JESU votis. Cùm enim per repulsam cesset prorsus eorum obligatio, si semel expulsi admittantur iterum,

indigent nova votorum emissione, ut illis ligentur. Ad 5. dic, id esse medium valde extraordinarium in voto solemni, cùm ejus dispensatio sit difficillima, & rarissima, causas urgentissimas, & valde extraordinarias petat. Ad 6. fateor omnia vota simplicia absque conditione, & temporis limitatione emissa esse perpetua quodammodo: nempe in quantum nequit votens se ab eorum obligatione, propria auctoritate eximere. At non habent rationem vinculi undequaque perpetui. Quippe ex eo quod simplicia sunt, est multò facilior eorum dispensatio, atque ex causis communibus passim conceditur. Atque ita jure optimo dici possunt via ordinaria solubilia. Quod enim sæpè fit, dicitur modo ordinario posse fieri. Atque ideo ea vota biennii, & coadjutorium formatorum, etsi modum liberationis quem *n. 11. fine* explicuimus, habeant ratione conditionis adjunctæ; at ex eo quod ut simplicia tantum admitterentur, quamvis absque ea conditione fierent, posset per ordinariam Pontificis dispensationem solui, multoque faciliùs quàm si solemnia essent. Quod si votum solemne fieret cum simili conditione repugnante omnimodæ perpetuitati, non esset solemne, sed simplex, nisi Ecclesia, de cujus institutione est voti solemnitas, aliam solemnitatis rationem institueret. Ad ultimum respondet *Vasq. 1, 2. q. 96. art. 4. disp. 165. c. 8. n. 91. & 92.* duplici nomine ea vota non esse solemnia. Prius est, quia non sunt perpetua, eo quod expulsum è Societate non obligant. Posterius, quia non continent traditionem, sed eam supponunt jam factam per solemnem professionem, quæ illis præmittitur. At neutra ratio mihi placet. Non prior, quia etsi in fine eorum votorum addatur, omnia intelligi juxta constitutiones Societatis JESU at nullibi habetur in constitutionibus Societatis JESU, professos expulsos liberari eorum votorum obligatione. Nec *Gregorius XIII, in sua Extravag. ascendente*, ubi latissimè & ad unguem Societatis JESU institutum explicuit, eam liberationem declaravit, & declarant constitutiones, ejectos post vota biennii, & coadjutorum formatorum, liberari omninò votorum obligatione. Nec obstat addi juxta constitutiones Societatis intelligi: quia idem additur in professione solemni, cujus perpetuitatem non tollit in addiaum; eo quòd nil contra ejus perpetuitatem in constitutionibus continetur: sed id additum refertur ad modum, quo ea vota observanda sint, qui in constitutionibus declaratur. Sicut dum alii religiosi vovent tria vota, adduntque juxta talem regulam, id additum nullam conditionem importat, sed modum obligationis eorum votorum. Et confirmatur, quia si professus ille expulsus admitteretur iterum, non indigeret nova horum votorum emissione, sicut nec nova professione. Quare ea vota sunt solùm suspensa, nec obligant dum ille extra Societatem est. Sicut idem dicendum est de voto solemni specialis obedientiæ Pontifici emisso in Societate; & voto solemni vitæ quadragesimalis emisso in religione Minimorum, Neque etiam placet posterior ratio. Quia eadem ratione votum illud specialis obedientiæ, & votum vitæ illius quadragesimalis, non esset solemnia. Cujus contrarium in illo voto obedientiæ constat ex *Extravag. ascendente Greg. XIII.* & de voto vitæ quadragesimalis retulimus esse solemne *n. 6. in secunda ratione*. Id autem sequi probatur, quia utroque voto præmittuntur tria substantialia omnium religionum vota, per quæ religiosus perfectè traditur. Quare sicut per hæc novo modo tradtur ad obsequium illud divinum per illa permissum; ita idem dicendum est de illis votis simplicibus post professionem in Societate Jesu emissis, & ideo ad argumentum respondeo, ea vota non habere id esse perpetuum, & immobile, quod vota solemnia habent. Nam si expedtet in eis dispensare, multo faciliori negotio, & ex levioribus causis, in eis dispensaretur, eo quod simplicia sint. Et si quam majorem perpetuitatem habent quam alia simplicia, id non competit eis per se, & quatenus simplicia sunt, sed ea connexione, quam cum statu votorum solemnium in Societate habent, cui sunt quasi connexa, & illum statum comitantia. Ad confirmationem dico, vota solemnia habere ex jure divino naturali eam obligationem perpetuam qua vota absoluta simplicia absque temporis præfinitione emissa potiuntur: quam in solutione ad 6. explicuimus. At peculiari illa perpetuitate, & immobilitate, ut difficillimè, & rarissimè solvi queant per solam dispensationem Pontificis, gaudent ex solo decreto Ecclesiæ constituente ea esse solemnia, & ut talia admittente.

SUMMARIUM.

Quid sit status religiosus, n. 14.
An sit solo jure ecclesiastico inventus: & olim sat esse approbati Episcopi? n. 15.
An sit de ejus essentia, paupertas, obedientia, & castitas? n. 16. & 17.
An sit necessarium hæc voto sumari? n. 18.
An sit opus, ut in religione approbata per Sedem Apostolicam? n. 19.
An sit necessaria jurisdictio alicujus in sic voventes: & a quo deriuetur: possintque suo voto illam alicui communicare? n. 20.
Qui jure religiosus sit sub sui superioris potestate? n. 21.
An vota solemnia sint de religionis essentia? refertur quadam sententia, n. 22.
Refertur alia dicens emittentes vota biennii in Societate Jesu, esse ex solo privilegio religiosos? n. 23.
Refertur alia distinguens gradus religionis, n. 24.
Impugnantur omnes tres sententiæ, & explicatur sententia auctoris, & soluuntur contraria, n. 25. 26. & 27.
An si in Societate Jesu, vel alia religione approbata cum solis votis simplicibus, nulli essent professi, esset perfecta religio? n. 28.
An per vota simplicia biennii Societatis Jesu dirimatur matrimonium ratum precedens? n. 29.
An ea vota sint conditionalia? n. 30.

14 QUæstio ultima. An ad veram religionis essentiam professio solemnis desideretur? Ad veram naturæ status religiosi conditionem dignoscendam, præmittenda sunt aliqua. Primò, præmittendum est, quid sit status religiosus: quæ sic optimè definit *Bellarminus in suis controuersiis, tom. 2. lib. 2. de monachis, c. 2. in initio*. Religio est status hominum ad perfectionem Christianam per paupertatis, castitatis, & obedientiæ vota tendentium. Quæ definitio deducitur ex doctrina *D. Th. 2. 2. q. ult. art. 1. usque ad 8.* & constabit ex conditionibus ad veram religionem petitis, quas statim explicabimus.

15 Secundò, præmittendum est, dupliciter posse nos de statu religioso loqui. Primò, quo ad suam essentiam in tribus votis consistentem. Et hoc modo institutor ejus est Christus Dominus noster, in quantum illum perfectionis statum aliis predicavit, ac sequendum proposuit; ut ex multis Sanctis, & Scripturæ locis probant *Bellarminus eodem lib. 2. de monachis c. 4. Platus de bono statu religiosi, lib. 2. c. 20. Vasq. 1. 2. q. 96. art. 4. disp. 165. c. 5. a n. 44. usque ad 49. Azor. lib. 11. instit. mor. c. 23. q. 5.* Atque in ipsimet Apostolis initium habuit hic vivendi modus, tribus his votis ad perfectionis statum pertinentibus emissis docent *D. Th. 2. 2. q. 82. art. 4. ad 3.* & multi alii Sancti, & Doctores scholastici, quos referunt, & sequuntur *Platus eo c. 20. & Vasq. eo c. 5. n. 45.* Et quamvis ejus perfectio a solo Apostolorum tempore fuerit; quædam tamen ejus adumbratio fuit in lege veteri, ut latè probat *Platus eo lib. 2. c. 19.* imò ante diluvium, ut probat *Bellarminus eodem lib. 2. c. 5.* Secundò, possumus loqui de statu religioso, quo ad ejus essentiæ determinationem ad certum vivendi modum, & illius status erectionem sub alicujus capitis potestate, & jurisdictione. Et hoc modo est solius juris ecclesiastici: quippe tria hæc vota non habent jure naturali, aut divino positivo, ut voventem sub peculiari alicujus jurisdictione constituant; quàm ad religionis essentiam desiderari probabimus *n. 20.* ubi amplius vis hujus rationis declarabitur. Et ita docent *Bellarminus eodem c. 4.* & clarius *Vasq. eo c. 5. n. 48.* Et quamvis *Bellarminus ibi, Azor. q. 5.* proximè allegati dicant non fuisse olim Ecclesiæ approbationem necessariam ad veram religionis rationem; quod *D. Antoninus, D. Benedictus, D. Basilius, D. Augustinus* non petierint aliquam suæ religionis approbationem: at dicendum est, semper ea fuisse opus, atque olim sufficisse Episcoporum approbationem pro suis diœcesibus, donec id Romano Pontifici reservatum est, *c. finali, de relig. dom. & c. unico, eod. tit. in 6.* Atque ita ex multis probat *Vasq. ead. disp. 165. c. 4. n. 38. & 39.*

16 Tertiò, præmittendum est, ad veræ, & propriæ religionis substantiam quatuor conditiones desiderari. Prima est castitas, paupertas, & obedientia, quæ ita essentialiter religioso statui annexa sunt, ut sine illis consistere nequeat, ut constat ex *c. cum ad monasterium, in fine, de statu monac.* ubi *Innoc. III.* ait, castitatem, & paupertatem adeò esse annexa statui religioso, ut contra ea nec summus Pontifex indulgere possit. Quem textum intelligi, ut nequeat Pontifex dispensare in his, cum religioso manente tali, quasi illa sint de religionis essentia, latè probavimus *lib. 8. de matrim. disp. 8. n. 12.* Et probant ex multis *D. Th. 2. 2. q. ult. art. 3. 4. 5. Bellarminus in suis controuersiis, tom. 2. lib. 2. de monac. c. 9. & a. c. 20.* Et ratio est, quod religiosi status sit ad perfectionem anhelare, eique adipiscendæ nervis omnibus incumbere. Ad eam vero adipiscendam desideratur animi avulsio ab iis omnibus, quæ non modico obstaculo sunt, ne religiosus expeditè in Deum feratur; qualia sunt Veneroorum usus: tum ex vehementi delectatione, animum ad terrena rapit: tum etiam ex cura familiæ, filiisque providendi; quæ variis curis, sollicitudinibusque animum obruit; & cupiditas bonorum temporalium, & propria voluntas, quæ multum a spiritualibus avocant. Cum hæc ergo tria coerceantur votis paupertatis, castitatis, & obedientiæ, hæc erunt de essentia status religiosi. Præterea, quia per professionem religiosus nuncium prorsus secluso remittit, eique moritur, ad vitam spiritualem se omnino transferens, mancipanque se Dei obsequio. Et ita nomen monachi ab unitate sumitur, quasi ubi Deo vacare debeat, nec in alia dividi, *c. 1. & c. placuit, 1. 2. 16. q. 1.* At matrimonio junctus in alia dividitur, ut docet *Apost. 1. ad Corinth. 7.* Et cupiditas bonorum temporalium, eorumque dominii retentio, & propria voluntas dividunt in alia religiosum, impediuntque ne omninò, & liberè se Deo tradat, & ne perfectè renunciet mundo, eique moriatur. Ergo paupertas, castitas, & obedientia, per quæ hæc impediuntur, erunt ad statum religiosum necessaria.

17 Quæ tamen conditio est cautè intelligenda. Et primò, de castitate non omninò, constat an omnimoda

moda castitatis ita sit statui religioso annexa ut nec ex dispensatione Pontificia possit dari status religiosus cum sola castitate conjugali. Nam qui defendunt esse verè, & propriè religiosos, equites *D. Jacobi, Alcantaræ, & Calatravæ*, quos retulimus *lib. 4. cap. 16. n. 11.* dicunt satis esse in hoc casu votum castitatis conjugalis; quod eruditissimè ex multis defendit *Mota lib. de confirmatione ordinis militaris, lib. 2. c. 1. §. 12. & sequentib.* quamvis negantes eos esse verè religiosos, quos *eodem num. 11.* retulimus, dicant exigi omnimodam castitatem. Quo ad paupertatem verò intelligenda est hæc conditio, ita ut essentiæ religionis repugnat religiosum retinere rei alicujus dominium, ita ut nequaquam re illa uti liceat absque superioris facultate, est paupertas sufficiens ad verum, propriumque religiosi statum. Quod nouissimè ex multis latissimè probant ex nostra Societate *Pater Petrus Ribadneira lib. de instituto Societatis, cap. 18. & Vasquez 1. 2. quæst. 96. art. 4. disput. 165. cap. 6. à num. 50. & cap. 9. num. 194.* ubi benè uterq; explicat *cap. cum ad monasterium, in fine, de statu monac. ubi Innoc. III.* decidit abdicationem proprietatis esse de status religiosi essentia, ut intelligatur, ita ut non retineatur proprietas cum libera utendi facultate. Nec de hoc dubitare jam licet: quia *Gregorius XIII. in Extravag. ascendente* decidit eos qui absoluto probationis biennio vota in Societate JESU emittunt, esse verè, & propriè religiosos, non secus ac professos ejusdem Societatis, & cujuscumque alterius religionis, & retinere ad tempus bonorum suorum dominium, donec renunciare jubeantur, ita tamen ut integrum non sit illis uti absque superioris facultate. Ut in Constitutionibus ejusdem Societatis habetur, *p. 4. c. 4. in Commento, lit. E. & p. 6. c. 2. in Commento lit. H.*

18 Secunda conditio est, ut hæc tria voto aliquo firmentur. Quod docet *D. Thom. ab universis receptus 2. 2. q. ultim. art. 6.* Et ratio est, quia status petit immobilitatem, & obligationem operis ad illum statum pertinentis, vinculo firmatam ut probat *D. Tho. 2. 2. q. 183. art. 1.* & constat in statu conjugatorum, & Episcoporum. Sicut enim inter homines, ut quisquam serui, aut liberi statum adpiscatur, desideratur obligatio aliqua, aut absolutio: nec enim servus quisquam efficitur, aut esse desinit, eo quod serviat, aut servire desinat. Quia & liberi aliquando serviunt, & serui fugitivi seruire desinunt. Sic in spiritualibus, ad statum desideratur immobilitas, & obligatio aliqua. An verò debeant hæc firmari votis solemnibus, disputabimus *à n. 22.*

19 Tertia est, ut emittatur in religione per Sedem Apostolicam approbaia: nec satis est ut modus viuendi ab illa approbetur, nisi tamquam vera religio approbetur. Quod benè docent *Glossa Clem. cum ex eo verb. tertio de sent. excom. Abbas, rubrica de regularibus, n. 1. Angelus verb. religiosus, n. 1. Sylvest. verb. religio 1. q. 1. Armilla verbo religio n. 4. Navar. Commentario 1. de regular. n. 18. in corollario 23.* Et ratio est, quia Ecclesiæ est religiones erigere, atque eas approbare: & quamvis olim id Episcopi possent efficere in sua diœcesi, jam id Pontifici reservatum esse probavimus *n. 15.*

20 Ultima conditio est, ut hæc vouens constituatur sub alterius jurisdictione, & potestate. Quod non ex vi. & natura votorum consurgit, sed derivatur à Pontifice erigente religionem. Et hac ratione probauimus *n. 15.* nullum posse constitui verum religiosum jure ipso naturali, & ex vi votorum, sed oportere accedere Ecclesiæ consensu. Nemo enim potest vi solius voti ita alteri se subjicere, ut jurisdictionem in ipsum illi præbeat. Quippe etsi personæ non subjectæ Principi, aut Reipublicæ perfectæ, possint inter se convenire ad eligendum sibi Principem, judicem, & præpositum, ac subinde ad jurisdictionem in ipsas ei concedendam: at subjectæ alicui Princ[illegible], aut Reipublicæ perfectæ, nequeunt proprio consensu, [illegible] quibuvis votis, & juramentis firmato, hanc jurisdiction[illegible] in seipsas alteri committere. Quia tota jurisdictio est in Principem translata. Hanc conditionem optimè, & latè probat *Vasquez dicta disp. 165. c. 4. a num. 14.* & benè probant hanc jurisdictionem dimanare ab ipso superiori religionem approbante. Quare dum olim approbatio Episcopi sufficiebat, juxta dicta *num. 15.* dimanabat ab ipso hæc jurisdictio. At cùm hodie solus Pontifex Religionem approbare valeat, ab ipso solo hodie dimanat. Et ea est non tantùm ad cogendos religiosos pœna temporali carceris, aut flagellorum, aut alia similia, ad servandam regulam, sed etiam spirituali excommunicationis. Ubi benè etiam subdit, non esse necessarium ad religionis substantiam, ut hæc potestas jurisdictionis communicetur immedietas religiosorum superioribus, sed ut ea in aliquo resideat. Posset enim Pontifex reservare sibi, aut Generali, aut Provinciali, hanc spiritualem excommunicandi potestatem, sola puniendi temporali pœna communicata potestate immediatis superioribus.

21 Quare non placet quod tradit *Azor. lib. 12. Instit. moralium c. 6. q. 6.* nempè, per vota, sive solemnia, siue simplicia, constituentia quempiam verum religiosum, transire illum in jus, & potestatem superiorum religionis, & ratione illorum assequi superiores jurisdictionem in ipsum. Quippe oppositum probavimus, *num. præcedenti*.

22 Sed specialis difficultas est, an vota solemnia sint de status religiosi essentia? Quidam enim id affirmare videntur. Quod probari videtur ex *Clem. 1. initio, de religiosi. domibus*, ubi cùm textus quasdam mulieres non esse religiosas decidat, reddit rationem his verbis, *Neque profitentur aliquam regulam approbatam*. Et clariùs ex *c. religioso, ad finem, de sent. excom. in 6. ibi. Quamvis is qui religionem ingreditur, religiosus censeri cum effectu non possit, donec sit tacitè, vel expresse professus, & c. porrectum, de regular. ibi. Cùm monachum non faciat habitus, sed professio*. Ubi *Glossa verbo monachum*, ait, per solam professionem effici quempiam monachum. Adde omnia jura de religionis ingressu loquentia, intelligi de ingressu per religionis professionem: ut passim tradunt Doctores, & potest videri in *Sylvestro verb. religio 3. q. ultima*, quasi compertum habeant, sola professione fieri quempiam religiosum. Atque ita sentire videntur *D. Thom. 2. 2. q. ultima, art. 2. ad 1. Glossa c. 1. verbo dedicanda, de relig. domib. D. Anton. 3. p. tit. 16. c. 3. statim in principio. Sylv. verbo votum 4. q. 5. & verbo religio 1. in principio, & verbo religio 3. in initio. Angelus verbo religiosus, in initio. Armilla verbo religio n. 1.* & ibi *Tabiena, in init.* ubi dicunt, per votum solemne constitui quempiam religiosum, non autem per simplex. Et clariùs *Cajet. 2. 2. q. 188. art. 1. circa solutionem ad 4. & Sotus lib. 7. de just. q. 5. art. 1. concl. 8.* ubi expresè dicunt, statum veræ religionis non posse consistere absque votis solemnibus. Et clariùs omnibus *Navarr.* olim in prima omnium editionum *c. non dicatis 12. q. 1. nu. 15.* ubi inde intulit emittentes in Societate Jesu simplicia vota finito novitiatus biennio non esse verè, & propriè religiosos.

23 Alii autem nostræ tempestatis Doctores post Extravag. *ascendente*, editam a Greg. XIII. qua decidit, emittentes ea simplicia vota in Societate Jesu, esse verè, propriè religiosos, dixere id quidem esse ex accidenti, & privilegio Apostolico: solosque professos esse per se; & ex natura rei, secluso que omni privilegio religiosos. Et potest probari, quia communi jure attento soli professi erant verè, & propriè religiosi (ut *n. præced.* probatum est.) Ergo qui postea ex decreto Pontificio constituuntur religiosi solis votis simplicibus in Societate Jesu, erunt tales ex privilegio. Hoc enim nil aliud est, quàm privata lex concessa a principe contra jus commune; ut probat *Sylv. verbo privilegium, in initio*. Sicut hac ratione hæc simplicia vota dicuntur ex privilegio speciali Greg. XIII. in Extravag. concesso, habere vim dirimendi matrimonii postea subsequuti. Quia jure communi attento eam vim non habebant. Secundò, quia Cardinales congregationis sanctæ inquisitionis congregati una cum Sixto V. decrevere, substantiam religionis consistere regulariter in votis solemnibus: at posse summum Pontificem aliter indulgere, seu statuere. Quæ verba refert *Pater Petrus Ribadneira* è nostra Societate *lib. de ejus instituto c. 17. in solutione ad 3.* Ergo emittentes ea simplicia vota sunt ex solo privilegio veri religiosi. Alii autem censuere, emittentes hæc simplicia vota, esse ex solo jure ecclesiastico religiosos: at professos esse religiosos ex ipso naturæ jure. Ducuntur, quod sit differentia essentialis, & ex ipsa rei natura inter votum simplex, quod etsi traditionem quandoque habeat, at ea est imperfecta, nec transferens sui dominium, & inter votum solemne, quod essentialiter consistit in traditione transferente sui dominium in religionem. Cùm ergo illa voti solemnitas sit de jure naturæ, & perfectam traditionem religioni, & obsequio divino claudat, in quo est religionis substantia; ii soli jure naturæ attento erunt verè, & propriè religiosi, qui solemnibus votis ligati sunt: cæteri autem, quibus ecclesiasticum id concessit, erunt tales ex jure ecclesiastico.

24 Alii verò dicunt, duplicem esse religiosi status gradum: quemdam summum, & perfectissimum, & in hoc solos professos constitui: alterum autem verum, & proprium, non tamen eam perfectionem attingentem, & in hoc esse emittentes ea simplicia biennii vota in Societate Jesu; ac proinde eos esse religiosos verè, & propriè, ac ex natura rei, & non ex privilegio Apostolico. Sicut omnes sacri Ordines sunt verè, & propriè ordines, at inferiores non attingunt perfectionem sacerdotii. Ita docent *Valentia 4. p. disput. 10. qu. 5. puncto 3.* ubi de impedimento voti, *Henriquez lib. 12. de matrim. c. 5. n. 3. puncto commento, litera N. & n. 6.*

25 Cæterùm dicendum est, non esse de status religiosi essentia vota solemnia, sed sat esse ad eum verè, & propriè constituendum, vota simplicia. Hoc ita jam constat, ut nullatenus dubitare liceat. Nam Greg. XIII. in sua Extravag. *ascendente* definivit auctoritate Apostolica, & motu proprio, religiosos Societatis Jesu solis simplicibus biennii votis ligatos, esse verè, & propriè religiosos, & non aliter, quàm professos ejusdem Societatis, vel aliarum religionum. Quod decretum latissimè expendunt probantes hanc sententiam, ex nostra Societate *Patres Petrus Ribadeneira in lib. de ejusdem instituto cap. 25. & sequentib.* & *Gabriel Vasquez 1. 2. quæst. 96. artic. 4. disput. 165. toto cap. 2. & 3. & 9.* ubi *num. 94. & 95.* latè probat, hoc decerni tamquam dogma fidei Catholicæ, in prædicta Extravaganti. Quod etiam antea optimè dixerat *Cajet. 2. 2. quæst. 88. art. 7. col. 2. versic. sed non hac opinio*; ubi hæc ait: *Mutatio status mancipando hominem ad divinum cultum, & religiosa opera, fiare potest cum voto simplici. Ut patet, si Ecclesia instituerat quod in sacro ordine, & religione aliqua votum simplex fieret*. Et ratio est aperta, quia causa, & origo, cur solemniter professi sunt in vero, & proprio religioso statu, est voluntas, & constitutio Ecclesiæ, per quam solam ea solemnitas inventa est, (ut satis, *n. 6.* probavimus) & ad

quam solam spectat instituere, & erigere religiones, eisque vovendi normam præscribere (ut *n.* 15. probavimus.) Ergo non ita desideratur solemnitas voti ad statum religiosum verè, & propriè constituendum, quin possit Ecclesia sua constitutione veram aliquam religionem cum solis votis simplicibus approbare. Nec obstant in contrarium adducta, *n.* 22. Quia illi textus non decidunt religionis substantiam in tolis votis solemnibus consistere: nec ii Doctores illa expetunt, ut non possit quispiam solis votis simplicibus ligatus effici verus religiosus. Sed referunt jd quod tunc temporis contingebat: tunc enim nullus erat verè religiosus, nisi votis solemnibus adstrictus: quia cum illis solis instituerat Ecclesia religiones. At non decernunt id esse de illius status essentia, nec potestatem auferunt Ecclesiæ instituendi novas religiones cum solis votis simplicibus. Sicut, & modò post allegatam *Gregor. XIII. Extravagantem* dicerent verissimè; nec illi contravenirent, nullum posse esse verè religiosum aliorum ordinum, nisi solemni professione emissa. Quia non per id affererent vota solemnia, quod in nulla alia religione admiserit hucusque Romanus Pontifex verum statum religiosum absque votis solemnibus. Quod amplius probabitur, *num. sequenti.*

26 Hinc deducitur, omnino recedendum esse a sententia, *n.* 23. relata, dicente emittentes vota in Societate Jesu, post biennium novitiatus non esse religiosos ex ipsa rei natura, sex ex solo privilegio. Primò, quia apertè est contra *Extravagantem ascendente Gregoris XIII.* quatenus definit illos esse verè, & propriè religiosos, non secùs quàm professos cujuscumque religionis. At si ex solo privilegio, & non ex ipsa rei natura fierent religiosi, longè aliter essent religiosi, quàm professi, cum professi sint ex natura rei religiosi: & ita potiùs dicerentur religiosi instar professorum, quàm non secùs quàm illi. Sicut latum est discrimen inter nobiles jure sanguinis, & nobiles ratione solius privilegii. Quippe illi simpliciter, & propriè dicuntur nobiles; hi autem solùm improprè, & secundùm quid, eo quod nobilium juribus ex privilegio gaudeant. Secundò, quia nullus potest esse religiosus ex solo naturæ jure, sed est opus accedat jus ecclesiasticum religionem approbans (ut *num.* 15. probavimus.) Ergo catenus aliqua est religio, & membra illius veri religiosi, quatenus vovent juxta modum a Sede Apostolica illi religioni præscriptum. Quare si præscribat, ut solemniter profiteantur finito novitiatu, soli sic profitentes erunt veri religiosi. Si tamen præscribat, ut sola simplicia vota emittant, ac per illa desinant esse novitii, erunt hi verè & propriè religiosi, non secus ac professi; cum tota hæc res pendeat, & natura status religiosi, votorumque solemnitas, illisque reddi voventes inhabiles ad rerum dominia, & matrimonium, ex solo jure ecclesiastico, hoc modo, vel alio religiones approbante. Tertiò, quia de essentia veri ac proprii status religiosi non sunt vota solemnia: sed esse certam vitæ conditionem, qua vivitur in castitate, paupertate, & obedientia, voto firmatis, cum quadam immobilitate, & externa cæremonia, per quam res pateat Ecclesiæ, & sub vivendi instituto approbato tamquam verè religioso per Sedem Apostolicam, atque subalicujus Prælati jurisdictione ut constat ex dictis a *n.* 16. *usque ad* 20. *& n. praced.* Quæ omnia æquè competunt dictis religiosis Societatis Jesu in ea vota biennii emittentibus, ac reliquis professis. Quarto, quia per ea vota fit vera traditio, verè reddens personam subjectam, & mancipatam arbitrio, & potestati superioris, ita ut minimè in posterum sit ei integrum absque apostasiæ labe recedere ab eo instituto, & vota illa acceptantur a superiore nomine Dei, ex Sedis Apostolicæ facultate; ut omnia hæc testatur *Gregor. XIII. in sua illa Extravag. ascendente.* Nec obstat rationi, & perpetuitati ad statum petitæ, posse hos a Societate expelli, tuneque a votis liberos manere, quia ad immobilitatem, quam ratio status petit, satis est, ne in illo constitutus possit propria sponte resilire. Sicut servus in vero, & immobili servitutis statu est, eo quod reo se liberare propria sponte nequeat: quamvis possit ex domini beneplacito liber effici. Quod fortiùs in dictis religiosis procedit, qui non ex solo Generalis beneplacito possunt dimitti, sed concurrente justa expultionis causa. Nec obstat etiam paupertati religiosæ, eos retinere bonorum dominium ut *num.* 13. probavimus. Tandem non obstant in contrarium, *num.* 33. adducta. Non primum prioris sententiæ; est enim diversa ratio. Nam cùm jure communi decretum esset, per solum votum solemne dirimi subsequens matrimonium *cap. unico de voto, in* 6. lex privata idem concedens votis simplicibus Societatis Jesu, dicitur jure optimo privilegium. At nullibi jure cautum erat, nullum effici verè religiosum absque votis solemnibus: sed tantùm jura narrabant quod antiquitus eveniebat, nempè, non acceptare tunc Ecclesiam statum religiosum absque votis solemnibus, ut *num. præcedenti* diximus. Quare lex eum statum poltea cum votis simplicibus admittens non dicitur privilegium: utpote quæ nil contra jus commune indulget. Neque etiam obstat secundum, quia per illud verbum (*indulgere*) intellexerunt (*statuere*) ut statim se explicarunt. Non obstat etiam posterioris sententiæ fundamentum: quia satis, *num.* 6. probavimus nullam esse differentiam essentialem inter utrumque votum, sed solo jure ecclesiastico extrinseco differre.

27 Secundò deducitur, cautè intelligendos esse Doctores, *num.* 24. relatos, dum dicunt esse duos gradus status religiosi, alterum perfectissimum, qui solis votis solemnibus constituitur: alterum verum, & proprium, sed non ita perfectum, qui votis simplicibus constat. Quippe intelligendi sunt de perfectione accidentali, & non necessaria statui religioso: ea enim major est in votis solemnibus, utpote per quæ magis perpetuò, & immobiliter traditur vovens religioni: At de perfectione essentali id verum non est; Nam tunc essentialiter esset imperfectior status religiosorum Societatis Jesu sola simplicia biennii vota emittentium. Quod clarè pugnat cum *Extravag. ascendente Gregor. XIII,* ubi decrevit, eos esse verè, & propriè religiosos, non secus ac professos.

28 Tertiò deducitur, religionem Societatis Jesu, & quamcumque aliam cum solis votis simplicibus a Sede Apostolica admissam, fore veram, & propriam, ac omnibus suis numeris absolutam religionem, quod attinet ad substantialem religionis perfectionem, & si in iis nulli professi solemniter reperirentur. Quod satis ex dictis constat, cùm satis probaverimus, *num.* 22. & *num.* 26. ad statum religiosum vota solemnia non desiderari. Et ita optimè docet *Vasquez* 1. 2. *qu.* 96. *art.* 4. *disput.* 165. *cap.* 9. *num.* 105. & 106.

29 Demum superest duplex brevis difficultas. Prior est, an per simplicia biennii vota, aut coadjutorum formatorum, emissa in Societate Jesu, dissolvatur matrimonium ratum præcedens? Affirmant aliqui pauci Theologi, quos tacito nomine refert *Vasquez ead. disput.* 165. *c.* 10. *in initio*, ubi & eorum fundamentum refert. Sed jure optimo contrarium probat *loco eod. cap.* 10. Quod idem sustinent è nostra Societate *Patres Petrus Ribadeneira lib. de ejusdem Societatis instituto c.* 19. §. *el primero es, Henriquez lib.* 11. *de matrim. c.* 8. *n.* 7. quod & nos diximus *lib.* 2. *de matrim. disput.* 18. *nu.* 7. Quod inde constat, quia hæc matrimonii rati dissolutio per professionem sequentem, aut est ex Christi Domini nostri privilegio, aut ex jure ecclesiastico ut latè probavimus *lib.* 2. *de matrim. totu disput.* 19. At nullibi in jure invenitur hoc concessum, nisi soli professioni solemni. De ea enim jura semper agunt, cùm hujus dissolutionis meminere *c. desponsatam, & c. decreta legalia* 27. *q.* 2. *Extravag. Joann. XXII. antiquæ, de voto c. ex publico, & c. ex parte de convers. conjug. & Trident. sess.* 24. *de matrim. canone* 6. Immo nec solemni ordinis sacri voto id conceditur; ut deciditur ex *extravag. antiquæ.*

30 Posterior difficultas, est an ea biennii vota, & coadjutorum formatorum, sint conditionalia? Ratio dubitandi est, quia in constitutionibus ejusdem Societatis Jesu, *in examine c.* 7. *n.* 1. dicitur, votum, quod emittunt prædicti religiosi post biennium probationis, ingrediendi Societatem Jesu, habere tacitam conditionem, si admittantur a Generali: & alia vota ab eis emissa habere hanc tacitam conditionem, dum Societas eos retinendos judicaverit. Quam eamdem conditionem dicitur intelligi in votis coadjutorum formatorum, *p.* 5. *earumdem constitutionum c.* 4. *in commento, literis B. & D.* At dicendum est, id votum ingrediendi Societatem non esse conditionale. Alia autem vota, paupertatis, castitatis, & obedientiæ, non sunt simpliciter conditionalia, cùm statim perfectè obligent ad ea in perpetuum observanda. Quod alienum prorsus est a conditionis natura, cujus est totam obligationem usque ad ejus eventum suspendere. Sed tantùm sunt secundùm quid conditionalia, nempè, quoad perpetuitatem ex parte Societatis: includunt enim eam conditionem, ut tantùm obligent, dum Societas eos retinendos judicaverit. Quæ conditio non inerat ex natura rei his votis. Quod inde constat, quia si aliquis in Societate Jesu hæc vota emisisset, non secundum illius formam, expulsus a Societate Jesu hæc vota emisisset, non secundum illius formam, expulsus a Societate non liberaretur eorum obligatione, ut dictur in eisdem *constit. p.* 2. *c.* 4. *nu.* 3. Tunc autem non emitteret secundùm ejus formam, quando in iis emittendis non adderet illam partem, in qua est conditio dicta. Omnia hæc intelligendo juxta ipsius Societatis constitutiones. Dum autem dicitur per dimissionem non manere hunc liberum ab his votis; intelligendum est ex vi dimissionis, ut manent alii, qui cum ea tacita conditione vovent, nempè, intelligendo omnia juxta Societatis constitutiones. Nam si promitteret ea in Societate se servaturum, intelligeretur dependenter a retentione; & ita de hujus obligatione, quando spontè tempore novitiatus exit, aut tunc, postue vota biennii dimittitur, judicandum est juxta ea quæ diximus, *lib.* 4. *c.* 16. de habente votum perseverandi in religione; & ab ea exit, ab eave dimittitur *n.* 81. *& n.* 106. Quia hic votum perpetuò in ea perseverandi, & in ea hæc servandi emisit. Et in dubio crederem cum hac dependentia emitti: quod in ipsa Societate emittantur, & intendendo perseverare in ipsa.

CAPUT II.

An Pontifici integrum sit in quibuscumque votis solemnibus dispensare.

SUMMARIUM.

Pontifex potest in solemni ordinis sacri voto dispensare? n. 1.
Desideratur ad id causa publica? n. 2.
An valida sit ea dispensatio absque justa causa concessa, peccetque tunc sacris initiatus ineundo matrimonium, & petendo, & reddendo debitum, & illud sit validum? n. 3.
An possit Pontifex dispensare in solemni castitatis voto, quod emittitur in religionis professione? n. 4.
An desideretur ad id causa utilitatis publicæ? num. 5.
An possit dispensare cum professo, ut matrimonium ad tempus ineat: vel en lege, ut habita prole redeat ad monasterium? num. 6.
An si absque causa justa dispenset, teneat matrimonium, positque licitè iniri, & eo inito peti, & reddi debitum? n. 7.
An possit in solemni paupertatis voto dispensare? Refertur quadam sententia? num. 8.
Explicatur sententia Auctoris; & an valeat ea dispensatio absque causa justa concessa? n. 9. & 10.
An possit dispensare in solemni obedientiæ voto: & valeat absque justa causa concessa dispensatio? num. 11.

1 DE hac re latè egimus *lib.* 8. *de matrim. tot. disput.* 8. quod attinet ad votum solemne castitatis, sed ne aliquid hic desideretur, summatim complectemur quæ ibi latius disputavimus, remittentes illuc probationes, & Doctores. Atque addemus quid de solemnibus paupertatis, & obedientiæ votis censendum sit. Prima conclusio sit. Si loquamur de solemni castitatis voti annexo ordinibus sacris, concors ferè omnium sententia est, posse Pontificem in eo dispensare. Hanc probavimus *ea disp.* 8. *num.* 1. contra paucos ibi relatos contrarium dicentes.

2 Secunda conclusio. Hæc dispensatio non redditur licita propter solam spiritualis boni ipsius vouentis causam, sed petit causam publicæ utilitatis. Hanc quoque probavimus *eadem disp.* 8. *num.* 2. *contra Cajetanum*. Atque ibi *numer.* 3. redarguimus liberum loquendi modum Abbatis in hac re.

3 Tertia conclusio. Si absque justa causa dispenset Pontifex cum sacris ordinibus initiato, ut uxorem ducat, peccaret gravissimè, at teneret dispensatio, validumque esset matrimonium. An vero tunc clericus peccaret uxorem ducens, & postea petens, vel reddens debitum, sic distinguendum est. Si Pontifex absque causa dispenset cum aliquo ante suiceptum ordinem, sive in universum cum omnibus, quamvis iniquissimè ageret, & clericus ille uxorem ducens posset petere, & reddere debitum; nec peccaret iniens matrimonium, quando Pontifex dispensaret hoc modo in universum cum omnibus in posterum initiandis. Si autem cum uno solo esset dispensatio, an hic peccaret iniens matrimonium: Dicendum est idem, quod tradunt Doctores de utente dispensatione concessa in jure humano absque justa causa. De qua re latè egimus *lib.* 8. *de matrim. disp.* 18. Si autem absque causa dispensaret Pontifex cum hactenus promotis ad sacros ordines, sive in universum, siue cum uno: sustinendo sententiam probabilem dicentem nullum votum annecti ordini sacro, sed ex mera Ecclesiæ constitutione teneri initiatos ad castitatem; tunc quo ad peccatum in matrimonio ineundo, dicendum est idem, quod modo diximus, quando dispensatio contingeret ante suiceptum ordinem. Quia in utroque casu est dispensatio in mero jure humano, posseque hic post matrimonium initum petere debitum, & reddere teneretur. At juxta veriorem sententiam afferentem annecti votum castitatis ordinibus sacris, valeret utique matrimonium: sed peccaret clericus mortaliter ineundo matrimonium, & postea petendo debitum, quamuis reddere teneatur. Quæ omnia probauimus *lib.* 8. *de matrim. disput.* 8. *num.* 4.

4 Quarta conclusio. Pontifici integrum est dispensare in solemni castitatis voto à professis emisso. Hanc latè probavimus *ea disp.* 8. *n.* 7. contra alios, quos ibi *n.* 6. retulimus.

5 Quinta conclusio. Dispensatio hæc, quò licita sit, indiget publicè utilitatis causa, & urgentissima. Hanc probavimus *ea disp.* 8. *n.* 8. contra *Ricardum* ibi *citatum*.

6 Sexta conclusio. Nequit Pontifex dispensare cum professo, ut matrimonium ad tempus ineat, nempè, donec habeat prolem, & ea habita ad religionem redeat. Nec ea lege, ut teneatur uxor manente indissolubili matrimonii vinculo contentire, ut prole habita professus ad monasterium redeat. Hoc probavimus contra multos jurisperitos *eadem disp.* 8. *nu.* 9. ubi concessimus, posse dispensare ea lege, ut si habita prole uxor liberè consentiat, vel perpetuam justi divortii causam dederit, teneatur ad religionem redire.

7 Septima conclusio. Si Pontifex absque causa justa dispenset cum professo ut matrimonium ineat, non valebit dispensatio, nec subinde matrimonium, juxta sententiam tenentem per id votum diximi ure divino naturali matrimonium. At retenta nostra sententia, quam *c. praced. nu.* 6. probavimus, dicente per id votum solo jure humano dirimi, valebit dispensatio quod attinet ad solemnitatem illam voti solo jure humano matrimonium subsequens dirimentem: ac subinde matrimonium tenebit. At erit irrita quo ad vinculum voti jure divino naturali impediens matrimonium iniri. Et ideò peccabit ille lætaliter matrimonium ineundo: ac eo inito peccabit quoque mortaliter petendo debitum, tenebitur tamen reddere. Quæ omnia probavimus *ead. disput.* 8. *n.* 20.

8 Sed major difficultas est de solemni paupertatis voto. *Navarr. Commentario* 2. *de regularibus, num.* 17. etsi concedat posse Pontificem dispensare in solemni castitatis voto; negat tamen posse in solemni paupertatis voto: non quidem defectu ejus potestatis, sed quia cum ea dispensatio gravissimam causam desideret, credit talem subesse non posse ad paupertatis votum dissolvendum: benè tamen ad votum castitatis. Matrimonium enim potest esse necessarium in filio Regis professo, ut totius Regni bonum conservetur: & ideo poterit justa in eo voto castitatis dispensandi causa dari. At potest monasterio egressus, ac matrimonio inito, esse Rex cum sola Regni administratione absque ejus dominio. Et ideò non erit justa dispensandi in paupertate causa.

9 At verior est sententia, posse Pontificem in eo dispensare, sicut in solemni castitatis voto. Quia non est major ratio de uno quàm de alio: eo vel maximè quod multi sapientis probabiliter censeant, monachum creatum Episcopum liberari paupertatis voto (ut dicemus *infra in tractatu de voto obedientiæ.*) Et satis justa causa est dispensandi in paupertatis voto, quæ justam reddit dispensationem in voto castitatis. Nec enim conforme est statui conjugali, & dispositioni necessariæ inter liberos, ut illæ ligatus maneat voto arctissimæ paupertatis, quale emiserat in religione: Et ita sustinent *Patres Petrus Ribadeneira in lib. de instituto Societatis Jesu, c.* 18. §. *pero para responder, & in solutione ad* 1. *Azor. lib.* 12. *instit. moral. c.* 7. *q.* 2. *Vasquez* 1. 2. *q.* 96. *art.* 4. *disput.* 165. *c.* 9. *n.* 104.

10 Quod si absque justa causa Pontifex dispenset, valebit dispensatio, & tenebit factum quo ad voti solemnitatem reddentem professum incapacem acquirendi dominii, & illius transferendi. Quare verum bonorum dominium acquiret, & in alium id verè transferre poterit. Nam solo jure ecclesiastico votum solemne paupertatis ad hæc inhabilem professum reddit (ut probavimus *c. praced. n.* 9.) Quamvis contrarium dicant assorentes eum effectum competere huic voto jure divino naturali. At non valebit dispensatio quo ad substantiam ejus voti paupertatis obligantis jure divino naturali. Et ideo peccabit mortaliter is professus, acceptando, vel transferendo rei alicujus dominium contra id paupertatis votum. Sicut idem diximus *n.* 7. de simili dispensatione in solemni castitatis voto.

11 Tandem idem dicendum est de solemni obedientiæ voto. Potest enim Pontifex in illo ex justa boni communis causa, sicut in aliis votis solemnibus dispensare. Atque ita docet *Azor. lib.* 12. *instit. moral. c.* 7. *q.* 3. Atque multi satis probabiliter affirmant de facto dispensare in eo, cum monacho facto Episcopo (ut tractantes de solemni obedientiæ voto dicemus.) Concessa autem dispensatio absque causa justa boni communis valebit quoad solemnitatem, quæ est de jure ecclesiastico: non autem quoad substantiam voti obligantis jure divino naturali; ut in simili diximus *n. praced. & n.* 7.

CAPUT III.

Quot modis religionis professio fieri valeat: & quando dicatur professio tacita fieri?

SUMMARIUM.

Professio potest expresè, & tacitè fieri, n. 1.
An professio exigat verba, possintque mutus, & simul cæcus, vel cæcus, simulque surdus profiteri? n. 2.
Professio expressa solet variis modis fieri? n. 3.
An verba in regula præscripta ad professionem emittendam, sint de ejus substantia? n. 4.
Professio an sit necessario in scriptis facienda? n. 5.
An tacitè profitens possit compelli profiteri expresè, & religio compelli possit ad expressam ejus professionem admittendam? n. 6.
An professio possit fieri per procuratorem? n. 7.
Explicantur conditiones petitæ, ut facta per procuratorem, valeat? n. 8.
An desideretur scriptura ad hanc procuratoris constitutionem, vel unitas sexus? n. 9.
An sit necessaria certa ætas, vel alia qualitas in procuratore? n. 10.
An valeat professio, quantumcumque intervallum intercedat inter ipsam, & procuratoris constitutionem? n. 11.
An necessario debeat professio fieri in monasterio? n. 12.
Post n. 12. *invenies omnia summaria, quæ desunt.*

1 BIfariam professio fieri potest, nempè, aut expresè, quod contingit, quoties verbo, vel scripto emittitur: aut tacitè, quod contingit faciendo aliqua professis pro-